

Aftale om budget 2023

Stram aftale er vigtigt skridt mod bæredygtig velfærd og økonomi

Denne aftale fortsætter traditionen med brede flertal – det er flot, at vi kan stå sammen også, når der skal træffes svære beslutninger.

Gennem årene 2018-22 har brede flertal i Kommunalbestyrelsen stået sammen om at styrke velfærden på de store og vigtige områder. Ambitionen med de tidligere aftaler har været klar: Vi ønsker en velfærd i topklasse! Det kræver både kompetente medarbejdere, dygtige ledere OG tilstrækkeligt med ressourcer.

Styrkelsen af velfærden har til en vis grad været finansieret ved brug af kommunens formue. Det har været en fornuftig politik, fordi kommunens formue har været flere gange større end det niveau, der anbefales for at sikre den løbende drift.

Kriserne i kølvandet på først Covid-19 og dernæst krigen i Ukraine har været medvirkende til, at person- og selskabsskatterne ikke har kunnet følge med udgifterne. Navnlig udgifterne til ældre og udsatte børn, unge og voksne er i kraftig vækst. I løbet af 2022 har der vist sig et større gab mellem indtægter og udgifter – vores skatteindtægter kan ikke finansiere vores service- og anlægsniveau. Gabet vil fortsætte ind i de kommende år med et niveau på omkring 130 mio. kr.

Et strukturelt underskud i denne størrelsesorden vil over en kortere årrække forbruge hele kommunens formue, og dermed alvorligt begrænse det politiske handlerum. Situationen kalder derfor på, at der findes en løsning på balanceproblemet, og at denne løsning implementeres tids nok til, at kassen ikke tømmes.

Denne aftale tager første skridt til at sikre en mere langsigtet løsning ved at nedbringe kassetrækket i 2023 til et forsvarligt niveau. Herudover er aftaleparterne enige om, at der frem mod budgetlægningen for 2024 skal skabes et grundlag for en mere langsigtet og strukturel løsning for kommunens økonomi, der både kan skabe balance i økonomien og sikre stabilitet om velfærden i den kommunale opgaveløsning i de efterfølgende år.

Hovedelementerne i planen er følgende:

- Tilpasning af serviceudgifterne
- Flere ledige i job
- Et grønt anlægsbudget til det maksimalt tilladte
- Skatten fastholdes uændret i 2023
- Nye initiativer

De ovenstående tiltag vil reducere kommunens driftsudgifter, men fastholde et højt serviceniveau. Tiltagene vil reducere den økonomiske ubalance markant.

Parterne er enige om, at det er nu, der skal udvises rettidig omhu inden problemerne vokser sig for store. Med aftalen udvises den ansvarlighed, der er forudsætningen for, at vores kommune kan fremtidssikres, og som gør, at Tårnby Kommune vedbliver med at være et fantastisk sted at bo og arbejde i.

Man skal huske på, at vi kommer fra et gunstigt udgangspunkt uden gæld og med en aktuel kassebeholdning på over 500 mio. kr., hvilket er mere end de fleste kommuner af vores størrelse. Parterne er enige om at fastsætte et minimumsniveau for kassebeholdningen på 350 mio. kr.

1. Tilpasning af serviceudgifterne

Der indføres fra 2023 en regel om, at alle varige tillægsbevillinger på driften skal finansieres af tilsvarende reduktioner – enten gennem et budget, der balancerer mer- og mindreudgifter – eller ved at kræve budgetrevisjoner i samlet balance. Herved kan budgetreservepuljen helt fjernes i budgettet.

Parterne er enige om, at dagtilbud, skoler og ældreområdet fra 2023 demografireguleres som følge af befolkningsudviklingen. Demografi tilføres områderne i henhold til befolkningsfremskrivningen og demografimodellen, mens et eventuelt "overskud" fra den landsdækkende demografiordning i økonomiaftalen mellem regeringen og KL skal anvendes til at skabe balance.

Parterne bag budgetaftalen er enige om at sætte et niveau for serviceudgifterne i 2023, som er 1,4% lavere end det maksimalt tilladte beløb. Det svarer til en reduktion med 31,2 mio. kr. Ifølge KL's beregninger bruger kommunen samlet set ca. 60 mio. kr. mere på service end man egentlig burde. De områder, hvor der særligt bruges flere penge end gennemsnittet er på daginstitutioner, kultur- og fritid samt ældre.

Nedenfor er nævnt de lidt større tiltag på de enkelte serviceområder, mens der i bilaget findes en detaljeret oversigt over samtlige tiltag i aftalen.

Børne- og skoleområdet – demografikorrektion og tilpasning af dagtilbud

Dagtilbuds- og skoleområdet demografireguleres fremover efter befolkningsprognosen, så der sikres en ressourcetilførsel svarende til udviklingen i børnetallet.

Børnetallet falder og der forventes et fald i antallet af 0-5 årige på 98 fra 2022-23, hvilket giver anledning til tilpasninger på området. På daginstitutionsområdet er parterne enige om, at der indføres to lukkedage, og at der om fredagen lukkes en time tidligere, dvs. kl. 16. Forældrebetalingen til SFO-pladser hæves med 100 kr., hvilket stadig vil indebære at kommunens takst er blandt de absolut laveste af kommunerne i hovedstadsregionen.

Endelig lukkes dagplejens gæstehus på Gl. Skovvej på grund af lav aktivitet.

Kultur- og idræts/fritidsområdet – nødvendige nedjusteringer

På kultur- og fritidsområdet er parterne enige om at reducere bemanningen ved idrætsanlæg og naturskolen, lukke Pilegårdsbadet og skøjtehallen på Røllikevej. Lukningerne reducerer de løbende driftsudgifter, og endvidere reduceres CO₂-udledningen med 5,7 pct. Efter etableringen af den nye svømmehal på Vestamager bør borgere og foreningers svømmebehov kunne dækkes af de tre eksisterende svømmehaller Kastrup, Vestamager og Korsvejsbadet. I 2026 er parterne enige om at afsætte 15 mio. kr. til at påbegynde etablering af ny skøjtehal.

Ældreområdet – demografikorrektion og ny styring

Ældreområdet demografireguleres fremover efter befolkningsudviklingen, så der sikres en ressourcetilførsel svarende til udviklingen i antallet af ældre.

Ældreområdet er gennem de seneste tre regnskabsår løftet med ca. 30 mio. kr., selvom der ikke har været en nævneværdig demografisk udvikling, og i løbet af 2022 har der i snit været ti ubesatte stillinger på plejehjemmene. Fra 1. januar 2023 etableres – som et led i ældrestrategien – en distriktsmodel med fire distrikter og tættere samarbejde mellem plejehjem- og hjemmepleje, som bør understøtte en mere effektiv ressourceudnyttelse. På den baggrund er parterne enige om at gennemføre en tilpasning af ældreområdet til det faktiske niveau.

Ligeledes er parterne enige om, at der skal ses på en omlægning af styringen på ældreområdet, som i højere grad understøtter den decentrale ledelse og sikrer en mere fleksibel kapacitetstilpasning til ændret lokal efterspørgsel.

Teknik- og miljøområdet – takstfinansiering af rottebekæmpelsen

Parterne er enige om, at rottebekæmpelsen fremover takstfinansieres som 0,04 promille af ejendomsværdien. Det vil typisk svare til 100-200 kr. om året.

Specialområdet – nye penge skal sikre hjælp til handicappede og psykisk syge

Indtil videre har økonomiaftalerne mellem regeringen og KL haft som ramme, at udgifterne til de specialiserede områder for børn og voksne holdes i ro. Det er imidlertid en stærkt tvivlsom forudsætning fordi der er en vækst i antallet af diagnoser og en bedre sundhedstilstand for handicappede og socialt udsatte, som lever længere og ved budgetaftalen for 2022 blev området tilført ca. 20 mio. kr. En langsigtet balance, der forudsætter nulvækst på de specialiserede områder i perioden 2023-26 må derfor anses for urealistisk, hvorfor parterne afsætter 5 mio. kr. fra 2024 for fortsat at kunne sikre ordentlige forhold for borgere med handicap eller psykiske lidelser.

Administration – reduceret brug af konsulenter

Kommunens udgifter til administration har traditionelt ligget meget lavt med udgifter til administration. De seneste år er der ad flere omgange delvist rettet op på problemer med lav bemanning, eksempelvis til bygge-sagsbehandling og på børne/familieområdet.

Den administrative normering og lønsum ligger dog i 2022 stadig lavt i forhold til sammenlignelige hovedstadskommuner. Set i lyset af Tårnbys økonomiske udfordringer og mulige gevinster fra organisationsomlægningen fastlåses de administrative udgifter på primo 2023-niveau. Eventuelle nødvendige udvidelser for at honorere behov fra kerneopgaven skal finansieres internt på servicerammen.

Endelig indarbejdes en besparelse på brugen af eksterne konsulenter på 0,5 mio. kr. fra 2023.

2. Flere ledige i job

Det er sundt fornuft at få ledige i job. Både i forhold til kommunens økonomi, men selvfølgelig også for den enkelte ledige. For der er vel ikke noget bedre end at blive en del af fællesskabet i stedet for at stå udenfor, og det kan et job i høj grad bidrage til.

Kommunen bruger ifølge Beskæftigelsesministeriets benchmark 39 mio. kr. mere på forsørgelse af syge og ledige borgere end man burde, og har en skuffende placering som nr. 98 og sidst, når kommunerne benchmarkes ud fra rammevilkår. Det billede er parterne enige om skal ændres, og at der etableres en handleplan som skal sikre, at dette "efterslæb" er indhentet i løbet af 2026.

Den første del af handleplanen består af tre konkrete projekter med udgangspunkt i at hjemtage aktiveringsindsatsen og forbedre resultatskabelsen. Investeringen i aktiveringsindsatsen skønnes at kunne reducere forsørgelsesudgifterne mv. med 15 mio. kr. i 2023 stigende til 39 mio. kr. i 2026.

3. Et grønt anlægsbudget til det maksimalt tilladte

Parterne er enige om, at der i gennemsnit hvert år i perioden 2023-26 afsættes 121 mio. kr. til anlæg. I 2023 svarer dette stort set til det maksimalt tilladte ifølge økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

er et højt men nødvendigt anlægsniveau for at sikre den nødvendige udbygning, vedligehold og grønne omstilling af kommunens bygninger og infrastruktur.

Tårnby Kommune har i en årrække været klimakommune Plus og har forpligtet sig til at gennemføre tiltag, der sikrer overholdelse af Paris-målsætningen om CO₂-neutralitet i 2050. I perioden 2023-26 afsættes årligt 13 mio. kr. til investeringer, der skal hjælpe med til at nå målet.

Parterne vil fortsat investere 34 mio. kr. i etableringsudgifter og udvikling af kommunens nye erhvervsområde, Kirstinehøj III.

Parterne er ligeledes enige om årligt at afsætte minimum 21 mio. kr. til skolernes renovering, modernisering og IT for at fastholde moderne og indbydende skoler, som vores børn og unge kan trives i.

Til udviklingen af Tårnby Torv samt infrastrukturen omkring afsættes 10 mio. kr. til processens videre forløb. Dette understøtter udviklingen af detailhandlen og de liberale erhverv samtidig med, at der opføres op mod 100 nye boliger. Generelt arbejdes der på at sikre en varieret boligmasse, som passer til borgernes livssituation, så der er attraktive boliger til den unge, ældre og børnefamilie.

Endelig er parterne enige om at udvide nyttehaverne ved Ugandavej med 1 mio. kr. og i forlængelse heraf etablere legeplads for 0,5 mio. kr.

4. Skatten fastholdes uændret i 2023

Parterne er enige om at fastholde kommunens udskrivningsprocent på 23,1 pct. i 2023, hvilket p.t. er den tredjelaveste skatteprocent i Danmark. Aktuelt er stigende inflation og renter med til at gøre livet svært for mange af kommunens borgere, fordi det er blevet dyrere at leve. Forhåbentlig er krisen kortvarig, og den uændrede udskrivningsprocent er med til at holde hånden under den enkelte husstands disponible indkomst.

5. Nye initiativer

Kritisk gennemgang af kommunens ejendomme og driften af samme

Tårnby Kommune ejer rigtig mange ejendomme sammenlignet med andre kommuner, herunder ejendomme som ikke udnyttes fuldt ud. Parterne er enige om at foretage en grundig gennemgang af kommunens ejendomme med henblik på at optimere anvendelsen af grunde og bygninger med henblik på at frasælge de overskydende ejendomme og dermed reducere de tilhørende drifts- og vedligeholdelsesudgifter. Der fastlægges et ambitionsniveau for gennemgangen, som skal føre til en udgiftsreduktion på 2 mio. kr. om året fra 2023 og frem.

Penge til rekruttering og fastholdelse

En af de helt store udfordringer er at skaffe kvalificeret og uddannet arbejdskraft – primært på de store velfærdsområder. For at kunne tiltrække nye medarbejdere og fastholde de nuværende er det nødvendigt at afsættes midler, som sikrer et konkurrencedygtigt lønniveau.

Derfor er parterne enige om at afsætte 5 mio. kr. i 2023 og frem. Pengene øremærkes til de områder, hvor udfordringerne med at rekruttere og fastholde medarbejdere er størst.

Derudover skal der et intensiveret fokus på det gode arbejdsmiljø, medarbejderinddragelse og reduceret sygefravær.

Aftalens samlede økonomi

Parterne er enige om at fastholde en uændret udskrivningsprocent på 23,1 i 2023 og grundskyldspromille på 24,00. I driftsudgifterne på 2.960 mio. kr. indgår såvel serviceudgifter som overførsler.

Parterne er enige om, at der i 2023 fastsættes et niveau for serviceudgifterne på 2.204 mio. kr. og et niveau for bruttoanlægsudgifterne på 121 mio. kr., som begge ligger indenfor de fastsatte niveauer i økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2023.

Parterne er ligeledes enige om, at der med aftalen budgetteres med et forbrug af likvide midler på samlet 221 mio. kr. i perioden 2023-26. Derved ligger kassebeholdningen i perioden omtrent på det fastsatte minimumsniveau på 350 mio. kr.

Aftalen indgås med forbehold for den samlede økonomi for landets 98 kommuner.

Hovedoversigt i mio. kr. (løb. priser)	Budget 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Drift- og anlæg	3.057	3.190	3.277	3.360
- heraf driftsudgifter	2.960	3.086	3.175	3.258
- heraf anlægsudgifter	121	124	119	118
- heraf anlægsindtægter	-19	-4	0	0
- heraf finansielle poster	-6	-17	-16	-16
Indtægter	2.991	3.115	3.220	3.337
Forbrug likvide midler	66	75	57	23
Kassebeholdning	494	419	362	339